

Knut Brodins arkiv

Knut Brodin

Knut Brodin (1898-1986) var kompositör, pianist, musikpedagog, musikhistoriker med mera. För en nutida publik är han kanske mest känd som tonsättare till flera av Lennart Hellsings barnvisor, där den förmodligen mest kända är ”Här dansar herr gurka”. Men Knut Brodin var en långt mer mångfacetterad musikerpersonlighet. Han inledde sin karriär som konsertpianist med en repertoar präglad av det tidiga 1900-talets modernistiska tonsättare. Han började dock tidigt att forska i den svenska musikhistorien och kom att fördjupa sig i en äldre repertoar av svenska tonsättare. Tillsammans med sin första hustru, sångerskan Dora Brodin, uppträdde han under en tid med musikhistoriska program. Han gav även ut nottryck med egna bearbetningar av äldre musikhistoriskt material.

Det som kanske främst blev Knut Brodins stora livsgärning var dock hans insatser som musikpedagog, där han bland annat intog den för sin tid kontroversiella ståndpunkten att jazz och schlagerns borde användas i musikundervisning för barn. Under 1930-talet var han verksam som musiklektör på den reformpedagogiska Olofskolan i Stockholm.

Knut Brodin var även flitig som debattör och skriftställare, inte sällan engagerade han sig just i ämnen som rörde just musikens pedagogiska betydelse. Han var intresserad av svensk folkmusik, och han har gett ut flera böcker med svenska folkvisor, till exempel ”Julens visor” och ”Emigrantvisor och andra visor”. En utförlig beskrivning av Knut Brodins livsgärning finns bland annat i Laila Barkefors biografi ”Knut Brodin – musik som livsämne”.

Om arkivets innehåll

Efter sin död 1986 skänkte Knut Brodins efterlevande en omfattande samling av efterlämnat material till Svenskt Visarkiv. Tillsammans utgör det ett personarkiv som till stora delar täcker Knut Brodins livsgärning. Framförallt består arkivet av en stor mängd noter, och manuskript till artiklar, böcker, radioprogram med mera. Även åren vid Olofskolan är representerade genom elevarbeten och andra handlingar som relaterar till Brodins pedagogiska verksamhet.

Det folkmusikaliska intresset framträder bland annat genom material rörande dalaspelmannen Carl Gudmundsson, som var en nära vän till Knut Brodin. Bland annat ingår Gudmundssons handskrivna notbok i arkivet, tillsammans med notböcker och notblad med uppteckningar av andra kända spelmän som Lars Åhs och C G Färje.

Därutöver utgör arkivets innehåll spridda nedslag i Knut Brodins musikaliska verksamhet genom viss korrespondens, affischer, tidningsklipp med mera.

Principer för arkivets ordning

Vid ordnandet av arkivet har ambitionen varit att i görligaste mån behålla den ursprungliga ordning som var Knut Brodins egen. Dessvärre har materialet förvarats i närmare 30 år i Svenskt Visarkivs lokaler innan det ordnats och förtecknats, varför en del av den ursprungliga ordningen kan ha gått förlorad. Det gäller främst delar av notmaterialet i serierna M3:7-8, där det varit svårt att utläsa ett logiskt sammanhang. Delar av materialet har även tagits ur arkivet vid tidigare tillfällen och placerats i visarkivets samlingar över skillingtryck och handskrifter (se anmärkningar till serierna F1 och L1)

Viss gallring av material har gjorts. Det rör sig främst om dubletter av notmaterial, material som varit illa åtgånget och om handlingar utan uppenbar relevans för förståelsen av Knut Brodins musikaliska gärning.

De handskrivna notböckerna i serie M4:1 är särregistrerade i Svenskt Visarkivs databas X-ref, men placerade med övriga arkivet. Detsamma gäller för tidskrifterna i serie L1:5. Bägge serierna förvaras dock tillsammans med övriga arkivet. Knut Brodins arkiv är fritt tillgängligt för forskning.

Innehåll

D Register

E Korrespondens

F Ämnesordnade handlingar

F1 Manus

F2 Handlingar rörande Olofskolan och Knut Brodins pedagogiska verksamhet

F3 Handlingar rörande Carl Gudmundsson och andra dalaspelmän

G Räakenskaper

L Trycksaker

L1 Tidningsklipp

L2 Affischer

L3 Programblad

L4 Vykort

L5 Tidskrifter

L6 Äldre tillfällighetsskrifter

M Musikalier

M1 Kompositioner och bearbetningar av Knut Brodin

M2 Musikhistoriskt material

M3 Tematisk ordnade musikaler

M4 Folkmusikuppteckningar

M5 Tryckta noter

Serierubrik			Seriesignum
Register			D1
Volymnummer	Anmärkningar	Tid	Innehåll
Vol 1	Häri även E1 F3 G1 L2 L3 L4		- Avskrift av förteckning över gåvobrev till Musikaliska cap i Lund över musikalier - Kortkatalog med register över manuskript av Knut & Linus Brodin - Förteckningar över visor och låtar

Serierubrik			Seriesignum
Korrespondens			E1
Volymnummer	Anmärkningar	Tid	Innehåll
-	Ingår i D1:1		Diverse brev och vykort

Serierubrik			Seriesignum
Manus			F1
Volymnummer	Anmärkningar	Tid	Innehåll
Vol 1	Manus till radioprogram, tidningsartiklar, bok- och notutgåvor mm, inklusive noter och annat arbetsmaterial. Handskrivet material av KB:s bror Linus Brodin har placerats i SVA:s handskriftssamling, se acc nr h0473.		Om särskilda låtar/visor och/eller låttyper; - Alla goda vänners skål – Dryckesvisor samlade, kommenterade och bearbetade av Knut Brodin - Mors lilla Olle och andra Alice Tegnér visor - Sov du lilla videung - Gud som haver barnen kär - Resa med folkvisan genom Sverige – Skåne - Elvaleken - Som stjärnan uppå himmelen så klar - Daldansen - Det ondas tal/Det ondas gissel - Om vallvisor - Olof von Dahlin, ”O tysta ensamhet”, Halland - Ostindiska kompaniet/Sjömansvisor/Bohuslän - Jungfrun hon går i ringen - Hårgalåten/Hårgadansen - Beträktelse över Dalarna (Om melodier efter Karin Hall) - ”Nidvisor på 1500-talet”, artikel för Sångartidningen 1935 - Föreläsning om 1500-talets musik
Vol 2			Dramatiseringar av sånger/låttyper, musikaliska sagor - Sju kråkor/Kråkfesten - Prinsessan Titteli - Prästens visa och Vallpojken - Vallspelet - Julspel på Valhallavägen - Åsnan i Verona - Italienska sagor - Silverormen - Emil

Vol 3

- Lapp-Nila
 - Sagan om Ola
 - Sankta Helena
 - Sankt Göran
 - Mannen från Malung
 - Den lyckliga kadriljen
 - Dansen i Folgedalen
 - Den gamle kinesen
 - Prinsessan som spelade schack
 - Dalabo Jonson
 - Marias nattvardsgång
 - Flickan som förlorade sin fästman
 - Den första menuetten
 - Enen i Gillberga
 - Per och studenten
 - Gubben och gumman
 - Farbror Rickard, Pär och Hårgadansen
 - Trollpolskan och älvaleken
 - Trollhänan Kari
-
- En kvällstimme med gardister och annat löst folk ute på gården anno 1865
 - Villskog och vallskog (musikaliser i M3:5)
 - Per Speleman
 - Musikaliska sagor – utkast

Manus till läroböcker;

- Material till Geografivisor (musikalier i M3:1 & M3:2)
- Visor i samband med studiet av svensk litteraturhistoria
- Pianoboken

Vol 4			Om pedagogik, uppfostran etc. - Barn och visor - Om musikundervisning - Barn, konflikter och musik - Till Lena - Om sexualupplysning - Om barnteater/Skolspelet - Tankar om barnvisor och musik - Ur ”Småttingarnas musikliv” Övriga manus; - Körsång - Några tankar kring sommarens Gripsholmsmusik - Är svensken ett musikaliskt folk? - Rytmen och tonalitet i svensk folkmusik - Radioföreläsning Oslo 1947-48 - Manus till radioprogram med Gunvor Hellern, 1/10 1963 - Om Carl Gudmundson - Utkast till radioprogram - Förstudier - Diverse manus utan satt rubrik - Diverse anteckningar
-------	--	--	--

Serierubrik			Seriesignum
Handlingar rörande Olofskolan och Knut Brodins pedagogiska verksamhet			F2
Volymnummer	Anmärkningar	Tid	Innehåll
Vol 1			- Elevarbeten, uppsatser om sången på Olofskolan - Elevarbeten, teckningar
Vol 2			- Elevarbeten (teckningar, sagor mm) - Olofskolans julvisor - Material till Olofskolans julspel
Vol 3			- Knut Brodins elevers egna kompositioner - Noter - Korrespondens - Anförande vid sammanträde med Olofskolans föräldraförening - Diverse anteckningar
Vol 4			- Olofskolans sångtexter

Serierubrik			Seriesignum
Handlingar rörande Carl Gudmundsson och andra Dalaspelmän			F3
Volymnummer	Anmärkningar	Tid	Innehåll
-	Ingår i D1:1 Notböcker mm i M4:1		- Korrespondens - Minnesrunor (tidningsklipp och manus) - Diverse anteckningar (bla en reseskildring)

Serierubrik			Seriesignum
Räkenskaper			G1
Volymnummer	Anmärkningar	Tid	Innehåll
-	Ingår i D1:1		Kassabok

Serierubrik			Seriesignum
Tidningsklipp			L1
Volymnummer	Anmärkningar	Tid	Innehåll
Vol 1	Klipp ur Knut Brodins arkiv finns även placerade i SVA:s skillingtryckssamling, acc nr A 1699-A1703.	Spridda år	- Artiklar av Knut Brodin - Visor: Norge - Du gamla du fria - Frihetssången (inklusive noter) - Blandade klipp
Vol 2			- Blandade artiklar om folkmusik/visa
Vol 3			- Skolsånger - Artiklar ur norska tidningar (bla intervjuer med KB)
Vol 4			- Unison sång
Vol 5			- Visor: Sverige

Serierubrik			Seriesignum
Affischer			L2
Volymnummer	Anmärkningar	Tid	Innehåll
-	Ingår i D1:1	1943; 1944; 1947	Affischer till Stockholms stads friluftskonserter.

Serierubrik			Seriesignum
Programblad			L3
Volymnummer	Anmärkningar	Tid	Innehåll
-	Ingår i D1:1		Bland annat för konserter där Knut Brodin medverkar.

Serierubrik			Seriesignum
Vykort			L4
Volymnummer	Anmärkningar	Tid	Innehåll
-	Ingår i D1:1		Motiv från Dalarna

Serierubrik			Seriesignum
Tidskrifter			L5
Volymnummer	Anmärkningar	Tid	Innehåll
Vol 1	Häri även L6 Samtliga titlar i serien har särregistrerats i SVA:s biblioteks-databas, men serien är placerad med övriga arkivet.	1930, 1931 1941 1945-1949 1985	- Dalarnas spelmansförbunds medlemsblad - Spelemannsbladet - Skansvakten (Elfdalens hembygdsförenings midsommartidning) - Tuomtkalin – organ för Älvdalens jultomtar - Musik-kultur

Serierubrik			Seriesignum
Äldre tillfällighetstryck			L6
Volymnummer	Anmärkningar	Tid	Innehåll
-	Ingår i L5:1		- Berättelse om Hans Kongl. Maj:ts Döds-Beredelse - Tacksägelse efter högsalig Hans Kongl. Maj:t - Jubel-Festen 1793 - Tacksägelse för hans Kongl. Höghet hertigens af Wermland Carl Adolphi Saliga frånfälle - Tacksägelse i anledning af segren wid Parkumäki i Savolax den 21 juli 1789 - Personalier, uppläste vid högstsalig konung Gustaf III:s begrafning den 14 Maji 1792

Serierubrik			Seriesignum
Kompositioner och bearbetningar av Knut Brodin			M1
Volymnummer	Anmärkningar	Tid	Innehåll
Vol 1			- Knut Brodins kompositioner, instrumentala - Knut Brodins tonsättningar av andras texter
Vol 2			- Knut Brodins tonsättningar av andras texter

Serierubrik			Seriesignum
Musikhistoriskt material			M2
Volymnummer	Anmärkningar	Tid	Innehåll
Vol 1			- Äldre svensk musik med angiven kompositör
Vol 2			- Dito
Vol 3			- Avskrifter ur Per Brahes melodibok - Avskrifter ur Gustaf Blidströms notbok - Anders Crispin Lindbergis Tidstens notbok - Osignerad notbok från 1700-talet - Diverse avskrifter
Vol 4			- Diverse avskrifter
Vol 5			- Material ur pärm märkt ”Tiljan dansar under foten – Knut Brodin 1944/45”

Serierubrik			Seriesignum
Tematiskt sorterade musikalier			M3
Volymnummer	Anmärkningar	Tid	Innehåll
Vol 1			- Geografivisor/"All världens melodier" - Sorterade efter världsdel och/eller länder
Vol 2			- Dito
Vol 3			- Dito
Vol 4			- Danslekar - Visor om gubbar och gummor - Historiska och fosterländska visor
Vol 5			- Visor om skog och blomster - Vaggvisor & Vallvisor - Drömkvädet - Melodi- och tonalitetsstudier - Material om melodivariationer
Vol 6			- Noter, texter och anteckningar sorterat av Knut Brodin i ämnesordnade pärmar; - Vaggvisor - Ro ro till fiskeskär/Tula i tall - Sånger från USA mm - Medeltiden - Egypten - Julsånger - Dans (inklusive tidningsklipp)

Vol 7

Se även F1:3

- Dryckesvisor
- Noter till programmet "Villskog och Vallskog"
- Blandade noter

Vol 8

- Blandade noter

Serierubrik			Seriesignum
Folkmusikuppteckningar			M4
Volymnummer	Anmärkningar	Tid	Innehåll
Vol 1	Serien har särregistrerats i SVA:s handskriftsamling, acc nr h1660-h1667.		- Handskriven notbok som tillhört Carl Gudmundsson - Folkmusikuppteckningar på lösa notblad av Carl Gudmundsson - Lars Åhs ”favorithäfte” daterat 1907. Handskriven notbok med polskor mm - Folkmusikuppteckningar på lösa notblad av C G Färje - Knut Brodins avskrifter av folkmusik från Älvdalen, inklusive brev från Ture Gudmundsson - Folkmusiklåtar på lösa notblad utan angiven upptecknare - Handskriven notbok med diverse folkvisor - Notbok med Knut Brodins avskrifter av folkmusik

Serierubrik			Seriesignum
Tryckta noter			M5
Volymnummer	Anmärkningar	Tid	Innehåll
Vol 1			- Kompositioner, arrangemang och bearbetningar av Knut Brodin - Folkmusik - Sångböcker
Vol 2			- Pianonoter – salongsstycken, underhållningsmusik mm
Vol 3			- Pianonoter – salongsstycken, underhållningsmusik mm - Schlagers och barnvisor - Läroböcker i pianospel

--	--	--	--	--